

Пізнє прозріння

Автор:

[Олесь Гончар](#)

Пізнє прозріння

Олесь Гончар

«Пізнє прозріння» Олеся Гончара – новела, в якій актуальні для творчості автора теми перемоги людяності і добра над злом звучать з новою силою***. Світову славу письменнику принесли романи «Собор», «Прапорonosці», «Тронка», «Берег любові», «Людина і зброя», повісті «Бригантина», «Далекі вогнища», новели «Модри Камінь», «За мить щастя». Олесь Гончар – видатний український письменник, автор соціально-психологічних та філософських романів, повістей та новел.

Олесь Гончар

ПІЗНЄ ПРОЗРІННЯ

Новела

Срібне небо низьке. Дюни, валуни.

Десь у субтропіках земля родить чудернацькі плоди золоті, а тут вона родить каміння. Ціле життя люди визбирають його: цей рік визбирають, очистять від нього поле, а наступної весни каміння знову вирросло, полізло головешками з ґрунту. Кажуть, морозами його тут витискає з землі.

Понад затокою – рибальські селища та сосни де-не-де. Скупа природа, суворий край. Одначе й він, цей суворий, колись льодовиковий край, здатен народжувати поетів! Здатен дарувати улюбленцям муз ніжність, натхнення... Власне, поет чи, точніше, наростаюча слава його й покликала сюди Івана Оскаровича, людину по горло зайняту, перевантажену безліччю обов'язків, буденних клопітних справ, які, зрештою, до ніжних муз не мають аніякого стосунку. Пів – Арктики на тобі. Кожна секунда на обліку. А втім, кинув усе, приїхав. Навіть сам трохи здивований цим своїм рішенням, злегка іронізує над собою: ось ти і в ролі «весільного генерала», у ролі гостя на вшануванні того, хто з усіх учасників твоєї експедиції був, може найневдатнішим, був особою майже курйозною, іноді просто жалюгідною! Навіть при нікчемнім морозі умудряєсь обморозити свого пташиного носа! Пригадується зіщулена слабосила постать, що, поспішаючи на виклик, комічно й незграбно плутається в _якомусь хутрянному балахоні[1 - Товариші таки подбали, щоб не обморозивсь.], з – під скрученого набік полярного башлика сполохано визирає худе, посиніле від холоду, вічно чимось ніби сконфужене обличчя... Вимагаєш пояснень, скажімо, за самовільну відлучку, а він, поблискуючи сліпими від сонця окулярами, щось там белькоче, шепелявить, не вмючи до ладу зліпити навіть те, що має за душею. Ходив, мовляв, на колонію пінгвінів дивитись... «Та ти краще під ноги собі дивись – там тріщини такі, що незадовго до твого прибуття й трактор проковтнули! Провалишся, хто за такого генія відповідатиме?» Стоїть, підшмаркує, нічого вже й не мимрить на своє виправдання.

І ось ти тут «у зв'язку з ним», ради нього, поряд з численними його друзями з різних республік[2 - Правду кажучи, ти й не сподівався аж на таку його популярність.]. Не забули й тебе: як гостя почесного теж запросили сюди ці рибальські селища, яким ти маєш розповісти про своє товаришування з поетом під час вашої спільної антарктичної експедиції. А чи так усе воно й було, як зараз малюється, чи такі вже й близькі були ви з ним у тих льодових випробах? Для нього ти – один із керівників величезної експедиції, безпосередній, його начальник, чия влада практично безмежна, на чий відповідальності люди, техніка, криголами, а він – Ким, зрештою він був для тебе? Лиш один із численних твоїх підлеглих; мало чим зайнятий, мало пристосований до полярних умов, якийсь тиняйло з кореспондентським квитком, ходячий баласт при тобі, – цим, власне, й вичерпувались ваші взаємини. Звідки було знати, що під тією непоказною зовнішністю, під тим незграбним балахоном живе ніжна й вразлива душа поета... Та сама, яка згодом так тонко, проникливо, з такою пристрасною оспіває людей експедиції, віддасть належне й тобі також, твоїй енергії, волі, стійкості особистій... Про це найперше й згадали тутешні піонери, зустрічаючи тебе з квітами. Якась дівчинка, смішно шепелявлячи чистісінько, як той її земляк,

усе допитувалась:

Конец ознакомительного фрагмента.

notes

Примітки

1

Товариші таки подбали, щоб не обморозивсь.

2

Правду кажучи, ти й не сподівався аж на таку його популярність.

Купить: https://tn.knigapoisk.com/ru/gonchar_oles/p-zn-prozr-nnya

Текст предоставлен ООО «ИТ»

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию: [Купить](#)